

**POROČILO
O ARHEOLOŠKIH RAZISKAVAH
V OBLIKI ARHEOLOŠKEGA TESTNEGA IZKOPA
V ŠENTVIDU PRI STIČNI
ZARADI GRADNJE DVEH STANOVANJSKIH HIŠ
NA PARCELNIH ŠT. 447/38 IN 447/42 K.O. 1809 ŠENTVID
EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovce**

Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline št.:
62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021

Kulturnovarstveni pogoji ZVKDS OE Ljubljana št.:
35102-0991/2021-4-MP z dne 12.10.2021

Vodja raziskave:
Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog

Namestnik vodje raziskave:
Marjana Dacar, univ. dipl. arheologinja

Datum izvedbe terenskih del:
21., 22. december 2021

Avtorja poročila:
Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog
Lea Rems, univ. dipl. arheologinja

Strokovni nadzor:
Mitja Pergar, univ. dipl. arheolog, konservatorski svetovalec; ZVKDS OE Ljubljana

KAZALO

POGLAVJE A.....	3
PODATKI O RAZISKAVI.....	4
POGLAVJE B.....	8
PODATKI O RAZISKAVI.....	9
UVOD.....	10
MOTIVI IN CILJI RAZISKAVE.....	10
OPIS POTEKA RAZISKAV	10
METODOLOGIJA IN POTEK DEL.....	11
REZULTATI.....	12
UGOTOVITVE IN INTERPRETACIJA REZULTATOV	12
GEOGRAFSKI IN ARHEOLOŠKI ORIS OBMOČJA RAZISKAVE.....	14
OPIS OBMOČJA RAZISKAVE.....	17
OPIS STRATIGRAFSKIH ENOT S SLIKOVNIMI PRIKAZI.....	18
PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA.....	26
SEZNAM UPORABLJENE LITERATURE IN VIROV.....	26

POGLAVJE A

PODATKI O RAZISKAVI

1. Številka soglasja za raziskavo: 62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021
2. Koda raziskave: 21-0632
3. Ime najdišča: Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
4. Naselje: Šentvid pri Stični
5. Občina: Ivančna Gorica
6. Katastrske reference: parc. št. 447/38 in 447/42 k.o. 1809 Šentvid
7. EŠD/evidenčna številka dediščine: EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
8. Vrsta najdišča: naselbina, plano grobišče, žara
9. Okvirna datacija najdišča: mlajša železna doba, rimska doba
10. Razlog za izvedbo raziskave: gradnja dveh stanovanjskih hiš
11. Vrsta raziskave: invazivna
12. Raziskovalni postopek: arheološki testni izkop
13. Posebne okoliščine raziskave: urbano okolje
14. Izvajalec: Arheološka raziskovanja, svetovanje in izobraževanje, Šimen Sterle s.p.
15. Vodja raziskave: Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog
16. Trajanje terenskih del raziskave: 21., 22.12.2021
17. Način ureditve lokacije ali območja raziskave po končani raziskavi: zasutje testnih jarkov
18. Avtorja poročila: Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog, Lea Rems, univ. dipl. arheologinja

Skladno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg), kulturnovarstvenimi pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. 35102-0991/2021-4-MP z dne 12.10.2021 ZVKDS OE Ljubljana in soglasjem Ministrstva za kulturo št. 62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021, so bile na lokaciji Šentvid pri Stični izvedene predhodne arheološke raziskave v obliki arheološkega testnega izkopa osmih strojno – ročnih sond v velikosti približno 1,5x5 m, zaradi gradnje dveh stanovanjskih hiš.

Rezultati predhodnih arheoloških raziskav v obliki osmih arheoloških strojno-ročnih testnih sond velikosti približno 5x1,5 m, zaradi gradnje dveh stanovanjskih hiš na parc. št. 447/38 in 447/42, k.o. 1809 Šentvid pri Stični, ki ležita v kulturnovarstvenem območju z EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovc, so bili negativni.

Stratifikacija izkopanih arheoloških sond od 1 do 4 in 8 je bila enaka, v sondi 5 podobna z izjemo odtenka barve geološke osnove, medtem ko smo v sondah 6 in 7 našli zemljeno ilovnato nasutje kot posledico gradbenih del iz nedavne preteklosti.

Hodno površino SE 01 je predstavljala travnata ruša iz zelo temno sivkasto rjave mazave meljaste ilovice drobljive konsistence in prekoreninjenosti 1%. Zelo redko so se v plasti pojavili posamezni recentni drobci zdrobljenih opek. Sledila je plast zbite temno sivkasto rjave meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi. V tej plasti so se nahajale redke recentne najdbe, predvsem drobci zdrobljenih opek ali strešnikov, v sondi 5 pa smo našli tudi odlomek sive kuhinjske keramike, odlomek zelene glazirane keramike (pečnica?) in odlomek stekla (slika 2). Pod to plastjo sta se nahajali dve sterilni geološki osnovi in sicer oranžkasta ilovnata plast čvrste konsistence (SE 03) in plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi. V sondi 5 se je pod SE 02 pojavila geološka osnova SE 05, ki se je od SE 04 razlikovala predvsem po rahlo svetlejšem rumenkastem odtenku in po tem, da je bila manj mastna na otip. Po pričevanju domačinov, naj bi se na vzhodnem delu pod teraso ob deževju zadrževala voda. Teren je rahlo nagnjen od vzhoda proti zahodu, od ceste proti zahodu pa se nadaljuje v hrib. Predvidevamo, da se sprememba v plasti kaže zaradi delovanja vode in da se je v nižjem zahodnem delu naredila nekakšna kotanja, torej na mestu parcele 447/42, kjer ležijo sonde od 1 do 4. Sonda 8 predvidoma leži na robu te kotanje, kar pomeni da zahodni del parcele 447/38 zajema rob kotanje. V sondi 5 plast SE 03 povsem manjka. Lahko, da je bila odstranjena ob predhodnih gradbenih delih. Sondo 6 smo izkopali približno 3 m od južnega roba parcele 447/38. Pod SE 01 smo takoj naleteli na ilovnato nasutje rdečkaste barve drobljive konsistence SE 06, ki je delovalo kot mešanica ilovice in mivke ali zelo drobnega peska. Isto ilovnato nasutje se je pod SE 01 nahajalo tudi v sondi 7, pod njim pa plast marmorizirane rdeče ilovice zbite konsistence (SE 07)

s prisotnostjo manganovih oksidov, kot geološka osnova. Geološko osnovo v sondi 6 je predstavljala SE 03.

Po pričevanju domačinov naj bi bila vrhnja plast na parcelah nasuta (SE 01, SE 02), oziroma prinešena od drugod. Glede na oblikovanost površja in redkost tudi recentnih najdb v plasteh, se zdi, da sta bili parceli v nedavni preteklosti močno preoblikovani, oziroma da so bile zgornje plasti predhodno odstranjene, sami parceli pa izravnani. Nad vzhodnim robom parcele 447/42 je nastala terasa, severni, vzhodni in južni deli parcele 447/38 pa so prekopani zaradi gradbenih del za cesto in hišo na sosednjih parcelah. Plast SE 04 je verjetno aluvialnega nastanka.

Raziskave niso pokazale nobenih arheološko zanimivih ostankov antropogenega značaja, niti arheoloških struktur ali plasti.

Slika 1: Območje arheološke raziskave na današnji karti (vir: <https://gisportal.gov.si/>).

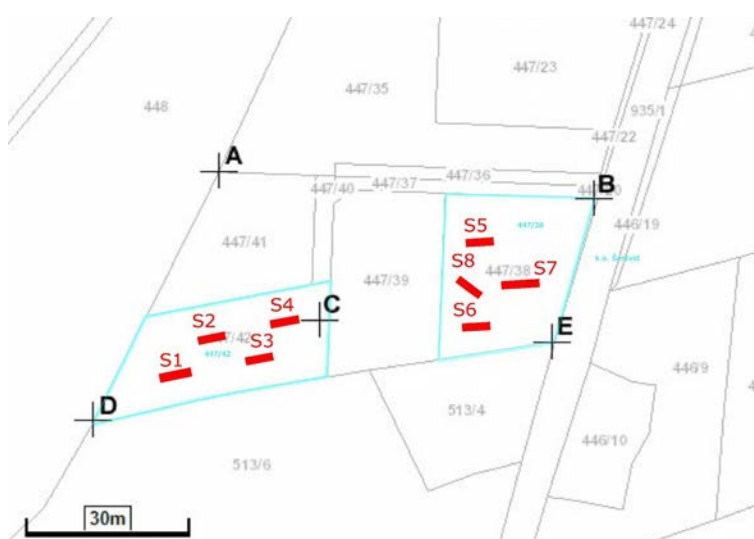
Slika 2: Pogled na raziskovano področje proti SV (foto: Š. Sterle)

Slika 3: Reprezentativni profil testnega izkopa (foto: Š. Sterle).

Slika 4: Šentvid pri Stični; vrisana lokacija arheoloških raziskav (vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

KODA raziskave: 21-0632
EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
A: GKY: 487359; GKX: 89412; Z: 324,9 m.n.m.
B: GKY: 48743; GKX: 89407; Z: 326,3 m.n.m.
C: GKY: 487376; GKX: 89382; Z: 322,6 m.n.m.
D: GKY: 487335; GKX: 89363; Z: 322,7 m.n.m.
E: GKY: 487422; GKX: 89379; Z: 323,7 m.n.m.
datum raziskave: 21., 22.12.2021
datum izdelave načrta: 26.12.2021

Slika 5: Šentvid pri Stični; koordinatne točke in vrisane testne sonde na območju arheološkega testnega izkopa, S zgoraj (vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

POGLAVJE B

PODATKI O RAZISKAVI

1. Številka soglasja za raziskavo:	62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021
2. Koda raziskave:	21-0632
3. Ime najdišča:	Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
4. Naselje:	Šentvid pri Stični
5. Občina:	Ivančna Gorica
6. Katastrske reference:	parc. št. 447/38 in 447/42 k.o. 1809 Šentvid
7. Lastnik zemljišča:	Kemal Ibričić, Grm 9, 1296 Šentvid pri Stični
8. Kartografske reference:	GKY: 487376; GKX: 89382; Z: 322,6 m.n.m.
9. EŠD/evidenčna številka dediščine:	EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
10. Vrsta najdišča:	naselbina, plano grobišče, žara
11. Okvirna datacija najdišča:	mlajša železna doba, rimska doba
12. Razlog za izvedbo raziskave:	gradnja dveh stanovanjskih hiš
13. Vrsta raziskave:	invazivna
14. Raziskovalni postopek:	arheološki testni izkop
15. Posebne okoliščine raziskave:	urbano okolje
16. Izvajalec:	Arheološka raziskovanja, svetovanje in izobraževanje, Šimen Sterle s.p.
17. Odgovorna oseba izvajalca:	Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog
18. Vodja raziskave:	Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog
19. Namestnik vodje:	Marjana Dacar, univ. dipl. arheologinja
20. Strokovni sodelavci:	Lea Rems, univ. dipl. arheologinja
21. Vir financiranja:	sredstva investitorja
22. Nadzornik:	Mitja Pergar, univ. dipl. arheolog, konservatorski svetovalec
23. Pristojna OE ZVKDS	Ljubljana
24. Trajanje terenskih del raziskave:	21., 22.12.2021
25. Mesto začasne hrambe arhiva najdišča:	Reteče 101, 4220 Škofja Loka
26. Način ureditve lokacije ali območja raziskave po končani raziskavi:	zasutje testnih jarkov
27. Ogroženost:	gradnja

UVOD

MOTIVI IN CILJI RAZISKAVE

Skladno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg), kulturnovarstvenimi pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. 35102-0991/2021-4-MP z dne 12.10.2021 ZVKDS OE Ljubljana in soglasjem Ministrstva za kulturo št. 62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021, so bile na lokaciji Šentvid pri Stični izvedene predhodne arheološke raziskave v obliki arheološkega testnega izkopa osmih strojno – ročnih sond v velikosti približno 1,5x5 m, zaradi gradnje dveh stanovanjskih hiš.

Raziskave so potekale na območju parc. št. 447/38 in 447/42 k.o. 1809 Šentvid, ki ležita na območju enote kulturne dediščine, ki je vpisana v Register nepremične kulturne dediščine kot EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dove.

Cilj arheoloških raziskav je bil zamejiti obseg arheološkega najdišča, ugotoviti njegovo vsebino in sestavo ter stopnjo njegove poškodovanosti, prav tako pa pridobiti natančne podatke o arheološkem najdišču – strukturah, plasteh ali posameznih arheoloških najdbah na določeni lokaciji.

OPIS POTEKA RAZISKAV

Predhodne arheološke raziskave so potekale 21. in 22.12.2021. Delovno ekipo so sestavljali arheolog, arheološki tehnik in bagerist. Pristojni konservator območne enote ZVKDS OE Ljubljana je bil o začetku terenskih del obveščen.

Na območju celotnih parcel je bilo izkopanih osem strojno-ročnih sond v velikosti približno 1,5x5 m do globine geološke osnove. Izkop je potekal strojno, z ravno žlico. Po končanem izkopu so bili profili očiščeni ročno.

Arheološke raziskave so potekale v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS št. 3/2013).

METODOLOGIJA IN POTEK DEL

Pri izvedbi *arheoloških raziskav v obliki arheološkega testnega izkopa* je bila upoštevana uveljavljena metodologija arheoloških predhodnih terenskih pregledov (Arheologija na avtocestah Slovenije I, Metode in postopki, Ljubljana, april 1994) za izvedbo arheološkega vrednotenja zemljišča, ki se uporablja kot predhodna raziskava za določanje stratigrafije najdišč.

Predhodne arheološke raziskave so potekale v skladu s Kulturnovarstvenimi pogoji št. 35102-0991/2021-4-MP z dne 12.10.2021.

Na področju celotne parcele so bili zamejeni robovi sond. Štiri so bile izkopane na parceli 447/38 in štiri na 447/42. Na parceli 447/42 smo se pomaknili z izkopi malo bolj proti vzhodu, ker smo pri prvi sondi (sonda 1) naleteli na star vodovod, levi rob parcele pa je bil prekopan zaradi električne napeljave in novega vodovoda. Na parceli 447/38 smo zadnjo sondo (sonda 8) postavili diagonalno glede na ostale in jo premaknili iz prvotne načrtane pozicije. Tako smo se odločili glede na situacijo preostalih treh sond, saj smo v južni sondi zasledili nasutje od gradnje na južni parceli, desni in severni rob parcele pa sta bila predhodno prekopana zaradi gradnje ceste in električnih vodov, pri čemer smo v eni izmed sond naleteli tudi na star valjanec. V sondah 7 in 8 smo 1 m dolžine testno poglobili. Profili izkopov so bili ročno očiščeni in opisno ter fotografsko dokumentirani po arheoloških standardih.

Lokacija testnih sond je vrisana v katastrski načrt (slika 1, 5).

Slika 1: Šentvid pri Stični; vrisana lokacija arheoloških raziskav
(vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

REZULTATI

UGOTOVITVE IN INTERPRETACIJA REZULTATOV

Rezultati predhodnih arheoloških raziskav v obliki osmih arheoloških strojno-ročnih testnih sond velikosti približno 5x1,5 m, zaradi gradnje dveh stanovanjskih hiš na parc. št. 447/38 in 447/42, k.o. 1809 Šentvid pri Stični, ki ležita v kulturnovarstvenem območju z EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovc, so bili negativni.

Stratifikacija izkopanih arheoloških sond od 1 do 4 in 8 je bila enaka, v sondi 5 podobna z izjemo odtenka barve geološke osnove, medtem ko smo v sondah 6 in 7 našli zemljeno ilovnato nasutje kot posledico gradbenih del iz nedavne preteklosti.

Hodno površino SE 01 je predstavljala travnata ruša iz zelo temno sivkasto rjave mazave meljaste ilovice drobljive konsistence in prekoreninjenosti 1%. Zelo redko so se v plasti pojavili posamezni recentni drobci zdrobljenih opek. Sledila je plast zbite temno sivkasto rjave meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi. V tej plasti so se nahajale redke recentne najdbe, predvsem drobci zdrobljenih opek ali strešnikov, v sondi 5 pa smo našli tudi odlomek sive kuhinjske keramike, odlomek zelene glazirane keramike (pečnica?) in odlomek stekla (slika 2). Pod to plastjo sta se nahajali dve sterilni geološki osnovi in sicer oranžkasta ilovnata plast čvrste konsistence (SE 03) in plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi. V sondi 5 se je pod SE 02 pojavila geološka osnova SE 05, ki se je od SE 04 razlikovala predvsem po rahlo svetlejšem rumenkastem odtenku in po tem, da je bila manj mastna na otip. Po pričevanju domačinov, naj bi se na vzhodnem delu pod teraso ob deževju zadrževala voda. Teren je rahlo nagnjen od vzhoda proti zahodu, od ceste proti zahodu pa se nadaljuje v hrib. Predvidevamo, da se sprememba v plasti kaže zaradi delovanja vode in da se je v nižjem zahodnem delu naredila nekakšna kotanja, torej na mestu parcele 447/42, kjer ležijo sonde od 1 do 4. Sonda 8 predvidoma leži na robu te kotanje, kar pomeni da zahodni del parcele 447/38 zajema rob kotanje. V sondi 5 plast SE 03 povsem manjka. Lahko, da je bila odstranjena ob predhodnih gradbenih delih. Sondo 6 smo izkopali približno 3 m od južnega roba parcele 447/38. Pod SE 01 smo takoj naleteli na ilovnato nasutje rdečkaste barve drobljive konsistence SE 06, ki je delovalo kot mešanica ilovice in mivke ali zelo drobnega peska. Isto ilovnato nasutje se je pod SE 01 nahajalo tudi v sondi 7, pod njim pa plast marmorizirane rdeče ilovice zbite konsistence (SE 07) s prisotnostjo manganovih oksidov, kot geološka osnova. Geološko osnovo v sondi 6 je predstavljala SE 03.

Po pričevanju domačinov naj bi bila vrhnja plast na parcelah nasuta (SE 01, SE 02), oziroma prinešena od drugod. Glede na oblikovanost površja in redkost tudi recentnih najdb v plasteh, se zdi, da sta bili parceli v nedavni preteklosti močno preoblikovani, oziroma da so bile zgornje plasti predhodno odstranjene, sami parceli pa izravnani. Nad vzhodnim robom parcele 447/42 je nastala terasa, severni, vzhodni in južni deli parcele 447/38 pa so prekopani zaradi gradbenih del za cesto in hišo na sosednjih parcelah. Plast SE 04 je verjetno aluvialnega nastanka.

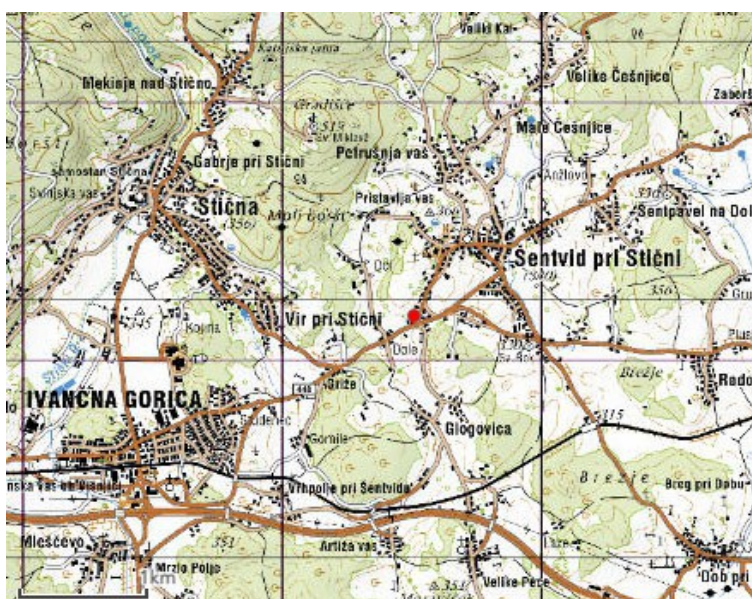
Raziskave niso pokazale nobenih arheološko zanimivih ostankov antropogenega značaja, niti arheoloških struktur ali plasti.

Slika 2: sonda2, SE 02: 2x odlomka opeke ali strešnika; sonda 5, SE 02: 2x odlomek keramike, odlomek stekla
(foto: Š. Sterle)

GEOGRAFSKI IN ARHEOLOŠKI ORIS OBMOČJA RAZISKAVE

Šentvid pri Stični se nahaja v občini Ivančna Gorica, severno od avtoceste Ljubljana - Novo mesto oziroma severno od lokalne ceste Ivančna Gorica – Radohova vas (slika 3). Leži na manjši vzpetini, ki se dviguje nad Dobsko uvalo, na severnem obrobju Dolenjskega podolja. Dolenjsko podolje leži na severnem delu Dolenjske, sestavljajo pa ga vijugaste ravnice med številnimi gozdnatimi gričevji. Dobska uvala predstavlja eno izmed mnogih netipičnih kotanj vzdolž dolenjskega podolja med Ljublanskim barjem in Krško kotlino, kjer prevladuje fluviokras. Večino nižavja in severno gorato obrobje gradi predvsem pasast in zrnat dolomit, v nižavju pa se pojavljajo tudi vložki apnenca in breče (Gams, 1987, 65).

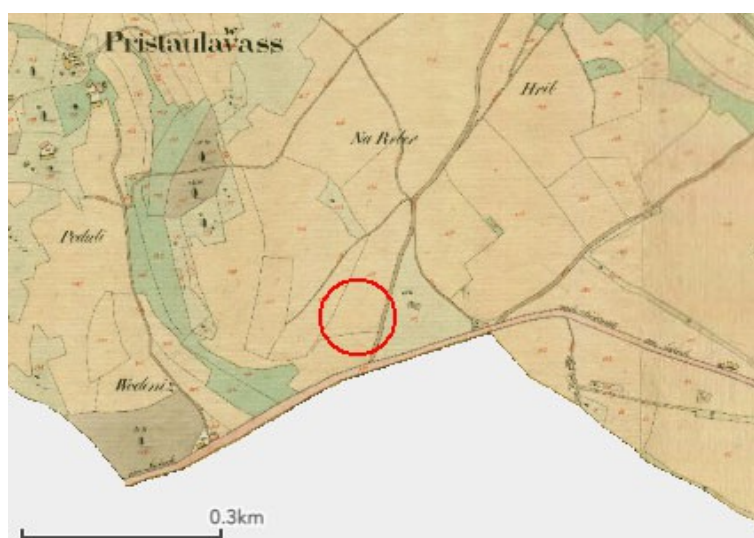

Slika 3: Območje arheološke raziskave na današnji karti (vir: <https://gisportal.gov.si/>).

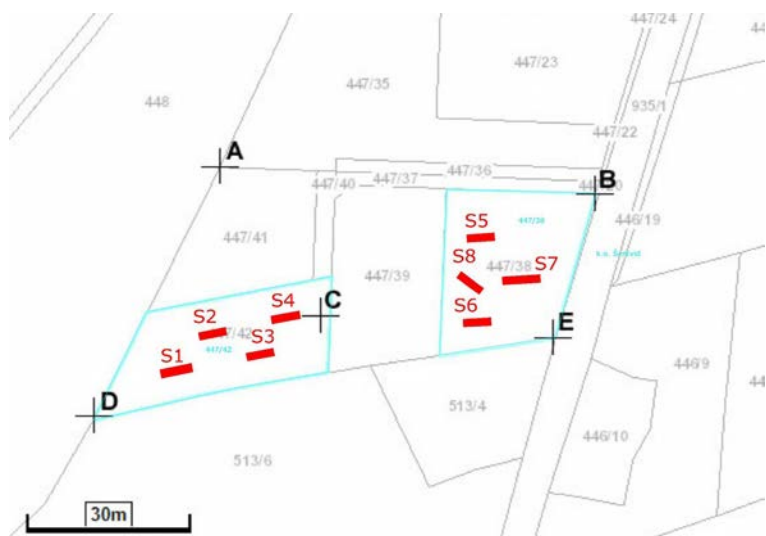
Šentvid pri Stični je staro gručasto naselje, katerega najstarejši del je Stari trg s hišami v pobočju nižje vzpetine ob poti proti Česnjicam, kjer je tudi jedro kraja okoli cerkve in pokopališča. V listini iz leta 1136 se omenja šentviška fara v zvezi z darovnico stiškemu samostanu, sam kraj pa je prvič omenjen leta 1140 kot "oppidum St. Viti" (trg Šentvid), prav tako v povezavi z darovnico. Trg je verjetno obsegal vzhodni del naselja, ki ga še danes imenujejo Stari trg. (Golec, 2001, 391)

Območje Šentvida pri Stični predstavlja pomemben del arheoloških najdišč na Dolenjskem. Med Pristavljovo vasjo in Šentvidom pri Stični se razprostira arheološko območje Grbčev dovč, kjer so bile odkrite najdbe od mlajše železne do rimske dobe, med drugim sledovi rimske naselbine z zasnovo že iz prazgodovine, žarni grobovi, pa tudi keltski stater in rimski republikanski novc iz leta 104. Pred gradbenimi deli za župnijski dom so bile opravljene arheološke raziskave, ki so prinesle

najdbe iz srednjega veka. Severno in severovzhodno od raziskovanega območja so bili na Golem vrhu in Anžlovem pri Velikih Češnjicah najdeni sledovi rimskih vill rustic, ostanki stavb pokritih s tegulami in žarnega grobišča pa so bili najdeni tudi na območju Petrušnje vasi na ledini Centov hrib. Vzhodno od raziskovanega območja se na Venceljevem hribu nahaja prazgodovinska naselbina in pripadajoče gomilno grobišče. V smeri proti jugu, se pri cerkvi sv. Roka nahaja manjše prazgodovinsko gradišče, na območju Glogovice pa več posameznih železnodobnih gomil, kjer se pod vzpetino Butale predvideva tudi traso rimskodobne ceste Emona – Siscia. Na zahodni strani od raziskovanega območja se razprostira arheološko območje Vir pri Stični. To obsega prazgodovinsko gradišče z dobro vidnimi nasipi in številnimi pripadajočimi gomilnimi grobišči, dokumentirani pa so tudi plani grobovi v bližini Pristavlje vasi in zaselka Dol. Gomile se razprostirajo od Studenca do Glogovice, gradišče pa leži severno od njih na vzpetini Cvinger. (ANSL, 1975, rgd.situla.org)

Slika 4: Območje arheološke raziskave na franciscejskem katastru (vir: <https://gisportal.gov.si/>).

KODA raziskave: 21-0632
EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
A: GKY: 487359; GKX: 89412; Z: 324,9 m.n.m.
B: GKY: 48743; GKX: 89407; Z: 326,3 m.n.m.
C: GKY: 487376; GKX: 89382; Z: 322,6 m.n.m.
D: GKY: 487335; GKX: 89363; Z: 322,7 m.n.m.
E: GKY: 487422; GKX: 89379; Z: 323,7 m.n.m.
datum raziskave: 21., 22.12.2021
datum izdelave načrta: 26.12.2021

Slika 5: Šentvid pri Stični; koordinatne točke in lokacije sond na območju arheoloških raziskav, S zgoraj
(vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

OPIS OBMOČJA RAZISKAVE

Predpisane sonde so bile izvedene na ravni travniški površini (slika 6a, 6b, 7), ki je na zahodu zamejena s teraso, na vzhodu s cesto, na severu s peščenim nasutjem za novogradnjo in cesto, proti jugu pa se začne teren rahlo spuščati. Čez parcele je nekdanj potekala električna napeljava po zraku, za potrebe novogradnje na sosednji severni parceli, pa je bil en daljnovod podrt, elektrika pa speljana pod zemljo po severnih robovih raziskovanih parcel št. 447/42 in 447/38 ter ob zahodnem robu parcele 447/42. Po pričevanju domačinov, tik pod teraso, na vzhodnem delu raziskovanega območja, ob močnem deževju zastaja voda.

Slika 6a: Pogled na raziskovano območje proti Z, parc. št. 447/42 (foto: Š. Sterle)

Slika 6b: Pogled na raziskovano območje proti SV, parc. št. 447/38 (foto: Š. Sterle)

Slika 7: Ortofoto območja raziskav (vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

OPIS STRATIGRAFSKIH ENOT S SLIKOVNIMI PRIKAZI

SONDA 1

Velikost sonde je merila 6x1,7m. (1 m vzhodnega dela sonde ni bil skopan do konca zaradi vkopa za star vodovod)

SE 01

0-9 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%. Plast je vsebovala posamezne drobce zdrobljenih opek.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

9-22 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). V to plast je bil vkopan star vodovod, pri čemer robovi vkopa niso bili vidni. Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek.

Interpretacija: premešana plast.

SE 03

22-67 cm

Plast rahlo oranžkaste gline čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SE 04

67-118 cm

Plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 2

Velikost sonde je merila 5,2x1,5m.

SE 01

0-8 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

8-26 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek in en večji odlomek opeke ali strešnika.

Interpretacija: premešana plast.

SE 03

26-81 cm

Plast rahlo oranžkaste gline čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SE 04

81-110 cm

Plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 3

Velikost sonde je merila 5,2x1,5m.

SE 01

0-10 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

10-24 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek.

Interpretacija: premešana plast.

SE 03

24-78 cm

Plast rahlo oranžkaste glin čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SE 04

78-117 cm

Plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 4

Velikost sonde je merila 5,4x1,5m.

SE 01

0-9 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

9-19 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek.

Interpretacija: premešana plast.

SE 03

19-73 cm

Plast rahlo oranžkaste gline čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SE 04

73-104 cm

Plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 5

Velikost sonde je merila 5,2x1,5m.

SE 01

0-10 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

10-45 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek, odlomek zelene glazirane keramike (pečnica?), odlomek stekla in odlomek sive kuhinjske keramike.

Interpretacija: premešana plast.

SE 05

45-88 cm

Plast mazave gline zbite konsistence, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava), brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 6

Velikost sonde je merila 5,2x1,5m.

SE 01

0-9 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 06

9-67 cm

Plast rdečkaste meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 7.5YR 5/6; močno rjava); brez najdb.

Interpretacija: zemljeno nasutje.

SE 03

67-83 cm

Plast rahlo oranžkaste gline čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 7

Velikost sonde je merila 7,1x1,5m. (2 m na vzhodnem delu sonde nista bili kopani do konca, ker je bil odkrit valjanec. Sledovi vkopa niso bili vidni)

SE 01

0-9 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 06

9-61 cm

Plast rdečkaste meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 7.5YR 5/6; močno rjava); brez najdb.

Interpretacija: zemljeno nasutje.

SE 07

67-95 cm

Plast marmorizirane rdeče ilovice zbite konsistence (Munsell 7.5YR 5/6; močno rjava) s prisotnostjo manganovih oksidov; brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SONDA 8

Velikost sonde je merila 5,3x1,5m.

SE 01

0-10 cm

Plast mazave meljaste ilovice drobljive konsistence (Munsell 10YR 3/2; zelo temno sivkasto rjava); prekoreninjenost 1%.

Interpretacija: travnata ruša/današnja hodna površina.

SE 02

10-39 cm

Plast zbite meljaste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 10YR 4/2; temno sivkasto rjava). Kot najdbe so se pojavljali posamezni drobci zdrobljenih opek.

Interpretacija: premešana plast.

SE 03

39-76 cm

Plast rahlo oranžkaste gline čvrste ilovice, ki se poliedrično lomi (Munsell 7.5YR 4/4; rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

SE 04

76-112 cm

Plast mastne rumenkaste ilovice, ki se zrnato lomi (Munsell 10YR 5/6; rumenkasto rjava); brez najdb.

Interpretacija: glinena geološka osnova.

PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA

Arhiv najdišča obsega:

- seznam stratigrafskih enot (1 excellov dokument)
- seznam in arhiv digitalnih fotografij (1 excellov dokument; skupaj 111 fotografij v .jpg formatu)
- izris parcel in sond v dwgju (1 dwg dokument)

Arhiv je v začasni hrambi na naslovu: Reteče 101, 4220 Škofja Loka.

SEZNAM UPORABLJENE LITERATURE IN VIROV

Arheološka najdišča Slovenije, Ljubljana 1975.

Gams, I., 1986, Razvoj reliefa na zahodnem Dolenjskem, Geografski zbornik 26.

Golec, B., Dolenjska mesta in trgi v srednjem veku (3). Rast XII, julij 2001, št. 3–4 (75–76), str. 391–395

Porenta S., Štular B., Toškan B., Mileusenić Z., Dirjec J., 2015, Poznosrednjeveško in zgodnje srednjeveško najdišče Župnijski dom v Šentvidu pri Stični, AV 66, str. 333-397

<http://giskds.situla.org/giskd/>

<http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp>

<http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/>

**POROČILO
O ARHEOLOŠKIH RAZISKAVAH
V OBLIKI ARHEOLOŠKEGA TESTNEGA IZKOPA
V ŠENTVIDU PRI STIČNI
ZARADI GRADNJE DVEH STANOVANJSKIH HIŠ
NA PARCELNIH ŠT. 447/38 IN 447/42 K.O. 1809 ŠENTVID
EŠD 15724 Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč**

Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline št.:
62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021

Kulturnovarstveni pogoji ZVKDS OE Ljubljana št.:
35102-0991/2021-4-MP z dne 12.10.2021

Vodja raziskave:
Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog

Namestnik vodje raziskave:
Marjana Dacar, univ. dipl. arheologinja

Datum izvedbe terenskih del:
21., 22. december 2021

Avtorja poročila:
Šimen Sterle, univ. dipl. arheolog
Lea Rems, univ. dipl. arheologinja

Strokovni nadzor:
Mitja Pergar, univ. dipl. arheolog, konservatorski svetovalec; ZVKDS OE Ljubljana

Številka: 35102-0991/2021-8-MP
Datum nadzora: 10.02.2022

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Osnovni podatki o raziskavi po soglasju za raziskavo	
1.1 Ime najdišča	Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
1.2 Naselje	Šentvid pri Stični
1.3 Evidenčna številka dediščine	15724
1.4 Številka soglasja za raziskavo	62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021, koda raziskave 21-0632
1.5 Izvajalec raziskave	Arheološka raziskovanja, svetovanje in izobraževanje, Šimen Sterle s. p., Koroška cesta 21 4000 Kranj
1.6 Vodja raziskave	Šimen Sterle, univ. dipl. arheol.
1.7 Namestnik vodje	Marjana Dacar, univ. dipl. arheologinja.
1.8 Vrsta raziskave	arheološki testni izkop
1.9 Datum začetka in konca terenskih del	21., 22.12.2021
1.10 Mesto začasne hrambe arhiva najdišča	Skladno z odločbo MK

Nadzor nad skladnostjo z izdanim soglasjem za raziskavo	skladno	ni skladno
2.1 Prisotnost vodje raziskave oz. njegovega namestnika	X	☐
2.2 Ustreznost lokacije posega	X	☐
2.3 Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine	X	☐
2.4 Obvestilo konservatorju o začetku terenskih del	X	☐
2.5 Obvestilo pristojnemu muzeju o začetku terenskih del	X	☐

Nadzor nad strokovnostjo izvedbe	ustrezno	neustrezno
3.1 Ustreznost uporabljenih metod in tehnik izkopavanja in dokumentiranja z vidika vsebine, vrste, tipa, datacije in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave	X	☐
3.2 Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi	X	☐
3.2.1 Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer	X	☐
3.2.2 Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot	X	☐
3.2.3 Ustreznost pisne dokumentacije	X	☐
3.2.4 Ustreznost slikovne dokumentacije	X	☐
3.2.5 Ustreznost dokumentacije o zbirkah najdb	☐	☐
3.2.6 Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev	☐	☐
3.3 Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom ter njihova usklajenost z veljavnimi standardi	☐	☐
3.4 Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev	☐	☐

Izdelava strokovnih poročil o raziskavi	
4.1 Prvo strokovno poročilo velja kot končno strokovno poročilo	DA
4.2 Potrebno je izdelati prvo strokovno poročilo in končno strokovno poročilo	NE

Vsebinska in izvedbena problematika raziskave

Tržaška cesta 4, SI-1000 Ljubljana, telefon: +386 (0)1 241 07 00, telefaks: +386 (0)1 425 61 12
e-pošta: tajnistvo.lj@zvkd.si, www.zvkd.si
Registracija: 1/32177/00, SKD/Sifra podrazreda: 91.030, matična številka: 1423215
ID za DDV: SI 45991413, TRR: 01100-6030381005

Brez;

Ukrepi varstva in navodila izvajalcu za ureditev območja raziskave po koncu terenskih del

Brez;

Opombe, opozorila na nepravilnosti, izrečeni ukrepi

Brez;

Pripombe odgovornega vodje raziskave k poteku in ugotovitvam konservatorskega nadzora

Podpis vodje raziskav:

Podpis odgovornega
konservatorja

Številka: 35102-0991/2021-8-MP
Datum nadzora: 10.02.2022

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Osnovni podatki o raziskavi po soglasju za raziskavo	
1.1 Ime najdišča	Šentvid pri Stični – Arheološko najdišče Grbčev dovč
1.2 Naselje	Šentvid pri Stični
1.3 Evidenčna številka dediščine	15724
1.4 Številka soglasja za raziskavo	62240-634/2021/2 z dne 9.12.2021, koda raziskave 21-0632
1.5 Izvajalec raziskave	Arheološka raziskovanja, svetovanje in izobraževanje, Šimen Sterle s. p., Koroška cesta 21 4000 Kranj
1.6 Vodja raziskave	Šimen Sterle, univ. dipl. arheol.
1.7 Namestnik vodje	Marjana Dacar, univ. dipl. arheologinja.
1.8 Vrsta raziskave	arheološki testni izkop
1.9 Datum začetka in konca terenskih del	21., 22.12.2021
1.10 Mesto začasne hrambe arhiva najdišča	Skladno z odločbo MK

Nadzor nad skladnostjo z izdanim soglasjem za raziskavo	skladno	ni skladno
2.1 Prisotnost vodje raziskave oz. njegovega namestnika	X	☐
2.2 Ustreznost lokacije posega	X	☐
2.3 Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine	X	☐
2.4 Obvestilo konservatorju o začetku terenskih del	X	☐
2.5 Obvestilo pristojnemu muzeju o začetku terenskih del	X	☐

Nadzor nad strokovnostjo izvedbe	ustrezno	neustrezno
3.1 Ustreznost uporabljenih metod in tehnik izkopavanja in dokumentiranja z vidika vsebine, vrste, tipa, datacije in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave	X	☐
3.2 Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi	X	☐
3.2.1 Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer	X	☐
3.2.2 Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot	X	☐
3.2.3 Ustreznost pisne dokumentacije	X	☐
3.2.4 Ustreznost slikovne dokumentacije	X	☐
3.2.5 Ustreznost dokumentacije o zbirkah najdb	☐	☐
3.2.6 Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev	☐	☐
3.3 Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom ter njihova usklajenost z veljavnimi standardi	☐	☐
3.4 Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev	☐	☐

Izdelava strokovnih poročil o raziskavi	
4.1 Prvo strokovno poročilo velja kot končno strokovno poročilo	DA
4.2 Potrebno je izdelati prvo strokovno poročilo in končno strokovno poročilo	NE

Vsebinska in izvedbena problematika raziskave

Tržaška cesta 4, SI-1000 Ljubljana, telefon: +386 (0)1 241 07 00, telefaks: +386 (0)1 425 61 12
e-pošta: tajnistvo.lj@zvkd.si, www.zvkd.si
Registracija: 1/32177/00, SKD/Sifra podrazreda: 91.030, matična številka: 1423215
ID za DDV: SI 45991413, TRR: 01100-6030381005

Brez;

Ukrepi varstva in navodila izvajalcu za ureditev območja raziskave po koncu terenskih del

Brez;

Opombe, opozorila na nepravilnosti, izrečeni ukrepi

Brez;

Pripombe odgovornega vodje raziskave k poteku in ugotovitvam konservatorskega nadzora

Podpis vodje raziskav:

Podpis odgovornega
konservatorja

